

TÁROGATÓ.

VEGYES TARTALMU LAP,

a gazdasági egyesület, vidéki és városi nőegylet s a Szamos-Tiszahát közlönye.

Megjelenik:

Hetenként egyszer, Kedden.

Szerkesztői Iroda

Kiadó-hivatal,

ahová a hirdetések és előfizetési pénzek utasítandók, templom-utca 548. sz.

Előfizetési feltételek:

Helyben egész évre 4 ft., fél évre 2 ft. Házhoz hordva, vagy vidékre postán, egész évre 4 ft. 50 kr., fél évre 2 ft. 25 kr.

Egyes szám ára: 10 ujkr.

Kovács Márton,
felelős szerkesztő s kiadó.

Hirdetések ára:

hasábos gármondsor egyszeri hirdetésnél csak 6 kr. kétszerinél 5 kr.

Bélyegdíj minden beigtatásért 30 kr.

A nyilatkozásban a háromhasábos gármondsor beigtatási díja 20 kr.

I.

KÖRÖZVÉNYEK

a megyei hatóságtól.

4208/1865

A krasznaközi járás főszolgabirójának f. hó 25 én 1039. sz. a kelt jelentése szerint Kr. Belteki lakos, Groszhárt Márton háza f. hó 12-én éjjel ismeretlen tettesek által feltörtvén, onnan következő tárgyak lopattak el, n. m: 2 darab esikos kanavász haju dunna, 9 darab tarka haju veres végű párna, 14 db fehérített vászon 140 rőf, 1 pár új szürke posztó férfi ujjas és nadrág, 1 db fekete posztó mellény, sárga gombokkal, 3 db férfi gyöles ing, 3 pár gatyá, 2 db női fekete posztó ujjas, 2 db női ing. vászonból, 2 db kék karton női ruha, 1 pár női új eszima, 5 db különböző színi nyakkendő, és készpénzben 30 ft, és pedig egy db 10 ftos, 20 db egy ftos bankjegyekben, az összes kár 160 ftra rug.

Mi is azzal tétetik ezennel közhírré, miként valamint a tettes, úgy a kérdéses holmik netaláni feltalálására vezethető adatok, említett járás főszolgabirójához lesznek bejelentendők.

Szatmártt 1865. évi oct. 30.

4219/1865

A krasznaközi járás főszolgabirójának f. hó 21-én 1020. szám alatt kelt jelentése szerint Dalári Endre erdői lakos gyógyszerésznek, egy zöldre festett 80 ft értékű bricskájá, melynek két közbülső berfája új, fedele széles vegyes csiku kanavásszal bélelt, a hátulsó bal ekhó lábánál kívül, belől foltos volt, a rajta lévő gyöngyszemre festett kas, s új vászon szalmával töltött üléssel együtt, f. hó 19-én ismeretlen tettes által eltolvajoltatott.

Mi is azzal tétetik ezennel közhírré, miként valamint a tettes, úgy a kérdéses bricska netaláni feltalálására vezető adatok említett járás szolgabirójához lesznek bejelentendők.

Szatmártt 1865. october 26.

4251/1865

A krasznaközi járás 3-ik kerület szolgabirójának f. hó 20-án 730 sz. alatt kelt jelentése szerint Teichman Márton szinfalusi lakos háza f. hó 13 án, egy magas sugár termetű, mintegy 50 éves őszbe vegyült, nagy szürke szakállu, görbe orru cigány által, kinek társaságába egy köpözös, mintegy 30—35 éves cigány nő, egy szopós, s egy 10 éves fi és egy 5 éves leány gyermek volt, felveretvén, azok által 240 ft bankjegyekben, két párna, két pár fekete posztó magyar nadrág, két fekete kalap, két fekete posztó ujjas, egy guba, két pár férfi czizma, négy női öltöny, s hat darab keszkenő, eltolvajoltatott.

Mi is azzal tétetik ezennel közhírré, miként valamint a nevezett tettesek, úgy a kérdéses holmik netaláni feltalálására vezethető adatok, említett járás szolgabirójához lesznek bejelentendők.

Szatmártt 1865. évi oct. 26-án.

Mélyen tisztelt hallgatóság!

Szeretettel ápolott tanuló ifjak!

Kedves jó fiaim!

Melegítsük fel ismét lelkünkben Kazinczy emlékezetét. Úljuk meg hatod ízben is szent ünnepét a kegyeletnek, hálásan emlegetvén nagy nevét, magyar irodalmunk mártírjának! Alljuk körül ismét hazafiai lelkesedéssel a Memnon szobrot, melyet a hon geniusa épített Kazinczyk sirhalmára; mely szobor zengje újra nekünk irodalmunk hajnali énekét Mondjuk el poráldó imánkat a szent sir fölött, melyben irodalmunk fölkenjtje, zászló tartó bajnoka nyugoszik a fáradalmak után, melyeknek veritékei nekünk viruló irodalmat teremtenek a földből, mely a bajnok születése éveiben elhagyatott és kietlen vala! Emlékezzünk meg ismét hatalmas Átlásunkról, ki nemzeti fejlődésünk nagy munkája terhet, félszázadon át emelte vállain; ki megküzdött minden szörnyeteggel, gunynyal, lenézéssel s a halállal, mely eljőve, hogy nyelvünkkel együtt nemzetünket is sirba temesse: seloszlata, szétharítja a sziklákat, melyek haladásunk utain torlaszokul fekvének! Mert Kazinczy lélekerejét az akadályok nem csüggeszték, nem fogyaszták, hanem folytonosan fokozták, erősbiték. Tisztán megérté ő a 18-dik század egyik lelkes magyar fiának, a derék Pászthory Sándornak jelentőségteljes figyelmeztetését, mely szerint: csak azon mű számíthat méltánylatra és az utókor csodálatára, melynek előteremtése, kiállításá alkalmával, lelkünk minden erejét fölhasználtuk; ki folytatólag ily tanácsesal szorita kezét. A hivataljelölt ifjú magyarral: „küzdelmink kezdetén, fiatal korunkban a dolgok s teendők közül a nehezebbeket kell keresnünk s elvégeznünk, úgy lesz aztán nekünk könnyű az, mi másoknak nehéz.”

Ott állott készen 27 éves korában 1785-ben Kazinczyk számára, a kassai kerületben, édes hazája szomszédjában a főjegyzői diszes hivatal, honnan nyitva állt

előtte az ut, akár a törvénykezési, akár a közigazgatási, gazdag jövedelmet kínáló pályához, melyre az általa „böles” jellemmel megtsztelt Vay József által hivattott vala fel.

Pályájának utfonala, nem a nagy hazafi által — számára kimutatott — téren volt elvonva! Ő, drága honát, melynek jövője életével forrt egybe, a tudományok oltára mellett virasztva ohajtá szolgálni, s elfogad... sőt kérve kéré, a népei által elébb esodált és gyűlölt, később Európa által dícsőített II-ik József hatalmas kezéből a Schulinspectorságot; mely hivatal, József korában, nem vala oly gyanús és gyűlölt, mint a közel multban.

Tudta ő azt, hogy hivatala, nem hazafi kézben, átokká válhatik; s hogy idegen hon fia e téren: a magyarnak gyilkosává lehet: ugyanazért nyiltan, leplezetlenül kimondá politikai hitvallását; irván rá gyanakvó s őt gyanusítani nem borzadó vélt barátaihoz: „Bár minden jóra való ember szolgálata vállalna e válságos időben, csak azért is, hogy: foglalná el a helyet a hivatlanok, avatlanok elől!” És elvét bevallva, elfoglalta az iskolai föltgyelői kritikus állomást 1785-ben, azon nagy körben, melybe: Szepes, Sáros, Zemplén, Ung, Gömör, Torna, Abauj, Borsod, Hevesmegyék, a Jászság és Kis-Kun-ság valának rekesztve — parancsára a magas szellemű fejedelemnek, ki midőn irt: saját gondolatait írta, s midőn határozatait erőre léptette: miniszterek sugdosása által nem korlátoztatott.

Kinevezetése napján, a böles császár, böles Schulinspectora imigy nyilatkozott: „Nekem ez alkalommal oly szerencse jutott, melynél kedvezőbbet soha nem ohajthattam.”

Tudta Kazinczy mit mondott! tudta miért? s kinek érdekében adá az őszinte vallomást!

Józsefnek ezéja volt: a szabad tanítás, vegyes iskoláztatás által, a separatismus sormpóit, melyeket a vallásos felekezetség féltékeny kezei időszakonként építettek; a különféle nyelvű és vallású népek között, avatott kezek segítségével, az illető népek és felekezetek kára nélkül, a constituálandó összes birodalom nagy előnyére, ledöntögetni s oda hatni, hogy: a tiszta világosság temploma, melyben ápoltatik szellemerője a nemzeteknek, oly férfiak által nyitogattassék és szellőztessék, kik abban a tudományok fáklyáját bátran hordozhatják, a nélkül, hogy azt, az utánok tóduló néptömege gyujtanák, vagy a fáklyát kezeikből eldobva, a látni kezdő népet vak sötétben hagynák.

II-dik József, az egész birodalommal szemben eszélyes; de egyes nemzetekre alkalmazva nagyszerű tervét: veszélyes fejedelemnek látszott!

Kazinczy őt s terveit teljesen ismerő! Kazinczyban a széttekintő iskola föl-
ügyelő, meleg keblü magyar hazafi-
val folytatott háborút, s nála mindig a
jobb, erősebb kézben volt az élesebb fegy-
ver, melyet ő Mágusi hatalommal tudott és
szokott használni mindenkor.

Nagyon bántotta tiszta szándoku lel-
két annak tudata, hogy: a külön nyelvű és
felekezeti népek vezérei, gyanus és remegő
szemmel nézték a protestans fő tanfelügyelő
tetteit; kinek lelke pedig a felekezetiesség
léha ködén messze, túl emelkedék, merőn
nézvéen föl sas szemével egyenesen a ma-
gyar nemzetiség és irodalom, még akkor
ködös, de nem sokára fölvirradandó égére,
melyen ő, a viradathozó hajnalesillagot, né-
hány év óta bájló reménységákkal látja
közeledni. E csillagra voltak függesztve Ár-
gusi szemei; ennek mosolygó fénye térítette
őt le a ragyogóbb s nagy jóvedelmet ígért
polgári pályáról!

Bartók Gábor.

(Folytatatik)

MARÓTHY JÁNOS.

Szatmármegye. krassói kerületi kö- vetjelölt beszéde választóihoz.

Azon bizodalomnál fogva, melylyel en-
gemet 1861-dik évi országgyűlési követül
elválasztottatok, jogosítva őt kötelezve ér-
zem magamat, teljes rövidséggel elmondani
azt, mi engemet képviselőmi pályámon ve-
zérelt, s ha bizalmatokkal ismét találko-
zom, vezérel.

Azt hiszem, hogy a krassói kerület vá-
lasztói is mint jó fia a magyar hazának
legközelebb érdeklő azon viszony, mely ma-
gyar hazánk és az ausztriai birodalom más
népei között legnagyobb események folytán
felmerült — s azon viszony, mely a ma-
gyar király és az ausztriai császár között
létezik.

Mint minden becsületes polgára e ha-
zának, úgy én is kívánom és óhajtom e
sajátságos viszonyok rendezését, úgy miként
azt az 1861-iki országgyűlés 2-ik feliratá-
ban történelem és törvényesség alapján kéz-
zelfoghatólag meghatározta.

Ha bár e viszonyt különben őstörvé-
nyeink is meghatározták.

Ilyen törvényezikelyek az 1687. évi
2- és 3-ik az 1723. évi 1. 2. 3. törvényezik-
kelyek, melyek a magyar honon az örökös-
södés rendét a jelenleg uralkodó felséges
családban meghatározzák.

Az 1741. 4. 1790. 3. t. cz. mely sze-
rint csak koronás király gyakorolhatja e
hazában a felségi jogokat.

Az 1790. 1-ső t. cz. mely szerint Ma-
gyarország szabad független, semmi más
népnek, le nem kötött ország.

Az 1790. 12-ik t. cz. mely a törvények
alkotásáról.

Az 1715. 8. 1827. 4-ik t. cz. mely az
adóról és katonaságról rendelkezik.

Mind ezen törvényezikelyeket pedig
magában foglalják az 1848-ik évben hozott
t. cikkelyek — mely előttem nem csak
azért, mert a magyar alkotmányt védi,
hanem a nép millióit is szaladdá tette —
nem csak személyére, de vagyonára, sőt
lelküsimeretére nézve is megosztván a joga-
kat, felmentvén a földet, s rendelvén teljes
vallás-egyenlőséget. Nincsen tehát tisztelt
barátim okunk az 1848-ik évi t. cikkelye-
ket miért tiszteletbe nem tartanunk, azok
senkitől nem vettek el jogokat, mert a ma-
gyar nemesség önként mondott le kiváltsá-
gáról, sőt tisztelnünk kell azokat, mert ál-
talok lettünk testvérek — egyenlők jogban
és terhekben.

Érdekelné fog benneteket, minthogy

nagy számmal vannak köztetek idegen aj-
kuak, a nemzetiség kérdése.

A magyar nemzet soha azt mit ígért,
vissza nem vonta, a magyar nemzet pedig
nem csak 1848-ban de 1861-ben is ünne-
pélyes ígéretet tett, hogy e jogok a ma-
gyar haza kebelében közösek mindenkivel,
vallás és nemzetiségre, tekintet nélkül, s
román testvéreink legyenek meggyőződve,
hogy mi magyarok szavunkat be fogjuk vál-
tani, csak a hatalom vagy a rossz akarat
meg ne gátoljon bennünket, idegen ajku
testvéreink részéről pedig őszintén támogat-
tassunk.

Ilyen fontos reátok nézve a vallás
ügy is.

Az 1848. 20-ik t. cz. minden bevett
vallást feltétlenül egyenlőnek nyilvánítja, e
t. cikk alapján biztosítom e kerület választó-
it, hogy minden vallás egyházait iskoláit,
papjait, tanítóit, köz álladalmi költség fogja
fentartani a nélkül, hogy az állam az egy-
házaknak különösen vallásos ügyeibe bea-
vatkoznék.

Azt is jól tudom, hogy előttek égető
kérdés oly törvények alkotása, melyek a va-
gyont és személyt az egyenlőség alapján
egyenlően biztosítják. Ha Isten megsegít
bennünket s Felséges Királyunkat megko-
ronázzuk, a hozandó törvények minden em-
ber jogát, szabadságát biztosító kötelességeit
lelküsimeretesen meghatározó törvények le-
endenek. E tekintetbe azonban nagyon ter-
mészetes több kiváltság, mely még létezik,
meg kell szüntetni. Ilyenek a többek között
mely tiüket érdekel a regale jog. Ezen jog
mint kiváltság az első kedvező alkalommal
meg fog szüntettetni s a nagy közönség
általános szükségleteire mint jóvedelem fog
fordíttatni, a kiváltságosok méltányos kár-
pótlása mellett.

Ezekből láthatjátok, hogy én magyar
törvényeinket tartom politikai életünk egye-
dül biztos alapjának, meg akarom adni a
Királynak a mi a királyé, követelem azt a
nemzetnek a mi a nemzeté, akarok törvény
és vallásbani egyenlőséget, ki akarom elé-
gíteni jog és méltányosság alapján a nem-
zetiségi igényeket. Akarom magynak, bold-
ognak a magyar hazát, tiszteletben tartva
minden más népnek alkotmányos szabad-
ságát.

Ha hiszitek, hogy ezen elvek alapján
a ti kívánságokat eredményre vezethetem
— tiszteljek meg bizalmatokkal.

Isten adjon egyetértést közöttünk s ál-
dást a magyar hazára.

Szatmár, october 24. 1865.

Szatmár, nov. 3. 1865.

EGY SZÓ.

VÁLASZTÓ POLGÁRTÁRSAIMHOZ.

Napjainkban a követválasztási mozga-
lom előtérben áll, és már eddig városunk-
ban is négy követjelölt van.

Kedves polgártársaim! Ez ideig politi-
kai életrevalóságotok jözan higgadt gondol-
kozástokat, az alkotmányos választásoknál,
mindenkor dicséretesen bizonyítottátok be
az által, hogy az alacsony korteskedéstől
megvetőleg elfordulva, azon férfiakat is, kik
— mint a tövis bokrok mellett elrejtődött
szerény ibolyák — soha magukat föl nem
tolták, hanem önbecsérzetük mellett, az ér-
demetlenek által elfoglalt térről elvonultak,
szivetek érzelme szerint felkeresni és méltó-
lag elválasztani képesek valátok.

Nem célom, egyik vagy másik követ-
jelölt mellett szót emelni, vagy érdem sze-
rint egyiket a másik felett kitiüntetni; mert
meg vagyok arról győződve, hogy bizalma-
tokkal csak is azt tisztelitek meg, a kinek
elvei nézeteitekkel egyezők, és a kinek éle-

téből, mint nyitott könyvből, olvashatjátok
ki jellem szilárdságát, higgadt s jözan gon-
dolkozását, és a ki közpályáján érdekeiteket
leginkább szivén hordozá, s ha jót tett és
vitt véghez a város érdekében, épen nem
hirdeti fennhangon, hogy azt ő mivelé;
mert a valódi érdem nem vágyik hiru dicsé-
retekre, hanem jótettének önértetében találja
fel jutalmát. Hogy követjelöltjeink között
ily férfiak találtnak, arra büszke lehet
városunk.

Azonban, a midőn a követválasztási
mozgalmaknak tévesztett irányát tapasztal-
juk, és a midőn látjuk azt, hogy követje-
lölteink között oly férfi is lehet, a kit nem
polgártársainak közbizalma hívott fel; ha-
nem önmaga hívja fel polgártársainak bi-
zalmát, kinyilatkoztatván azt, hogy ő min-
denáron követ akar lenni, s megfellekedve
polgári köteleességéről, sőt még többről is,
elég vakmerő önmagát dicsérve, az érdeme-
seket méltatlanul rágalmazni, és ön hiúsá-
gának bálvány istenét, nem iszonyodik a
mások becsületének romjain felépíteni. Va-
lóban sötét aggodalom s méltó hazafiai fáj-
dalom fogja el keblünket; mert ha az ily
daemoni kísértéseknek ellent nem állunk, s
az ámitó beszédek mézes szavainak hitelt
adni eléggé eszélytelenek vagyunk, úgy a
szép reményekkel kecsesgató alkotmányos
hajnalt a csalatás sötét s vészterhes boruja
váltja fel.

Őrizkedjünk tehát attól, a ki minden-
kit gyaláz és becsületét, csak egyedül ön-
magát dicséri; mert az ily férfi, minket
választó polgárokat vak eszközöknek és nem
józan értelmű hazafiaknak tekint. Addig hi-
zeleg, míg önhiúságának céljaira felhaszná-
l; és megvet, lenéz akkor, midőn már a
polezon áll.

Őrizkedjünk a titkon, alattomban há-
zainkhoz becsempészett irkafirkáknak hitelt
adni, mert azok rendesen a valót elhallgat-
ják, és sokszor a törvényes rend s közösen
felháborítására izgatnak.

Tiszteljük egymásnak meggyőződését,
és ha valamelyik polgártársunk nem azon
követjelölt mellett szavaz s nyilatkozik, kit
a másik szivéből ohajt; legyünk azért ti-
relmesek egymás irányában, és bocsássunk
meg a tévelygőknek is, de soha ne enged-
jük magunkat elámitatni, alacsony rágal-
mazó nyelvek által; sőt polgári bűnnek
tartjuk, az alattomos izgatásokat fel nem
jelenteni, annyival inkább, azokat előse-
gelleni.

Most, a midőn ezen soraimat tisztelt
polgártársak hozzátok intézem, hozzám is
eljutott a „szózat“, melyet Noé h János
ur az absolut (Bach) rendszernek egyik eré-
lyes s hön buzgó császári hivatalnok, a
nyomatásban közrebocsátott, és a melyben
egy nagy férfunak kitünő érdemei, viselt
dolgai soroltnak el, s csak azok mellöz-
tetnek, melyek azon dicső! férfunak, mint
a szózat írója volt császári hivatalnok tár-
sának valódi érdemei lehettek. Azonban en-
gedjen meg a tisztelt ur, ha szózatának —
mely korteskedésre számítottan házaló ke-
reskedés módjára osztatik szét közöttünk —
hitelt épen nem adunk, mert abban egy
emberről beszél, a ki egy maga képes le-
szavazni a szinte száz tagból álló közgyű-
lést is, sőt olyat is említ, a mi minket bé-
lés polgárokat a törvényes rendelleni fellé-
pésre izgat: már pedig ha zavarosba ha-
lászni akar, általunk czélt nem ér, mert mi
a közöseneknek és törvényes rendnek bará-
tai és békés jellemű polgárok vagyunk.
Azonban mért nem mondja ki ön azon na-
gyon érdemes uri embernek a nevét, kit
mindenáron képviselőnek elválasztatni akar?
mert hiszen mi városi polgártársainkat is-
merjük, de az ön által photographirozott
kép egészen idegen előtünk, vagy tán az
arczképet megfordítva hátsó részével adta?

és így arcát nem látva reá sem ösmerhetünk. Aztán engedje meg azt is nekünk városi polgároknak, hogy mi saját polgártársainkat jobban ismerhetjük, mint az, ki tőlünk mindég távol tartotta magát, és mint a ki városi ügyeinkkel, megyei és császári tisztviselő lévén, soha sem foglalkozhatott. Azonban tagadhatatlan, hogy a madarat tolláról, az embert barátjáról, könnyen föl lehet ismerni.

Uraim ovakodjanak az ily nem illő korteskedéstől, mert önök bármiként igyekezzenek bármely bőrből öltöztetni a farkast, bizony bizony még nem vagyunk oly buták, városi polgárok, hogy reá ne ismerjünk.

Imé kedves polgártársaim! A véletlen alkalom is bizonyítja, fentebb előadott őszinte szavainak tanulságos voltát.

Legyetek tehát óvakodók, nehogy tévutra vezetessetek, őrizkedjétek az alacson korteskedéstől; hanem válaszzátok meg azt, kinek szívetek vonzódnak, kinek életét mint nyitott könyvet ismeritek, és a ki bizalmatokra érdemes.

Egy választó polgártársatok.

F.-GYARMATI VÁLASZTÓ-KERÜLET,

Mánd, 1865. oct. 30.

October 28-án egy gyalázatos és szemtelen tettek voltunk szem s fül tanúi: ugyanis

Seres András f.-gyarmati lakos több társával együtt, kora reggel, ujongatva, Luby Zsigmond ur mint követ nevé kiabálva vonult végig kised helységünk esendes utcáján, csalogatva kit elől hátul találtak, Feuer Izsák koresmáros házához, hol bort és pálinkát ígértek venni mind azok számára, kik pártjokat szaporítani jelentkeznek: azonban községünk lakosai, mint a fókus és olmosbot fénykorában is mérsékelt, szabadságukat tisztán értő polgárok, e gyalázatos cselekménytől utálattal fordultak el.

Nevezettek, miután Feuer Izsáknál teleshivták magukat, olmosbotokat emlegetve, desperáltan tovább mentek.

Biztosan tudom, hogy említett egyéniségek, választókerületünk ugynevezett erdőláti részét bejárták, itatással korteskedve jelöltük számára, azonban azt is biztosan tudom, hogy mindenütt kudarcat vallottak. Jelesül Fülesd községe gyalázatoságukat szemökre hányva kiutasította.

Közleményemnek czélja:

Hogy az igen tisztelt hazafi, kinek nevében barangolnak e lélekvásárlók — nevének tisztán tartása érdekében — vonja felelőségre őket, mert én teljesen hiszem, hogy tudán, beegyezésén kívül történnék ilyenek, anyival inkább, mert a tisztelt hazafi a n.-károlyi választókerületben lépett fel.

Hogy miután e gyalázatos rablás ellen törvényeinkben még nincs kellő óvszer: az ezt üzök a nyilvánosság által riasztassanak vissza ocsmány tettöktől.

Hogy figyelmeztessék földmives polgártársaimat arra, miként szabadságunk nem étetés, itatás és olmosbotokban, de más valamiben áll, s hogy miután választásunk lefolyása a nyilvánosságá leendő: megóvjam választókerületünket a gyalázattól s a roszalásától, mely az említett nemtelen eszközök felhasználása által érhetné.

Földmives polgártársak! utálattal forduljatok el ily gyalázatos cselekménytől; tölünk függ, hogy követ-

választásunk napja ne legyen itatás, olmosbot és véres fejekkel ektelenítve, de hogy az legyen szép egyetértéssel megtörtént, mint volt 1861-ben.

Mándy György,
községi főbíró.

HELYBELI HIREK.

Meghívás. A szatmári h. h. vallású iskolai törvények megállapítása tekintetéből folyó évi november 14-én d. e. 10 órakor, az iskola terében *pártfogósági gyűlés* fog tartatni, melyre a t. cz. pártfogók tisztelettel meghívattak.

Kelt Szatmártt 1865. october 1-én tartott h. h. vegyes egyházi közgyűlésből.

Nagy Károly,
jegyző.

Megjegyzés. A „Tárogató“ 44-ik számára Krassói egyetlen követjelölt Helelya György, nem nagy dícsőségére válik pártjának — mert sem a pártja, sem követjelölt át nem látta előre, hogy követjelölt H. Gy. az 1848. 5. törvényezikk 2. §. a. b. c. d. e. pontok szerint választó képességgel nem bír seholy Magyarországon; tehát nem is léphet fel mint követjelölt egy kerületben sem.

Np. B....

— Boros Bálintot követjelöltjeink egyikét november 1-én a város értelmisége, előkelői és tisztos öregeiből álló szép küldöttség hívta meg a „Korona“ nagy termébe politikai hitvallásának nyilvánítására. A megérkezett párthívei szünni nem akaró „éljen“nel fogadták; M. M. felhívása után elmondotta tartalomdus beszédét, melyet a hallgatók osztatlan tetszéssel hallgattak; estve éji zenével tisztelték meg.

— Madarasi János követjelöltjeink egyike, vasárnap e hó 5-ikén mondotta el politikai hitvallását a „Zöldfa“ vendéglőben. A beszéd után társas asztalt terítették a „Csillagnál“. Parthívei estve nagy számmal összegyűlve, fáklyás zenével tisztelték meg.

— Kétzeri színtársulata már két előadással mutatta be szervezett társulata tagjait. Az iparkodó társulatot ajánljuk a közönség figyelmébe.

— Több mivelt reformált hitrokon által felszólítottunk, őszinte örömet fejezni ki azon, hogy hirtelen keletkezett vérség betegségtől Haas Mihály meggyés r. k. püspök 6 excojiát a városunk és nemzetünk felett örködő gondviselés áldott keze kiragadta. Ő excoja fájdalmait enyhítse azon tudat, hogy őszinte érzelimmel esügnék, remélnék és imáznak drága életéért nem csak főpásztorsága alatt élő hívei, hanem egyházunk azon mivelttagjai, kik felekezetiösségen felül emelkedett a közjóért oly nemesu dobogó szívet, munkálkodó lelket ismerik. Adja vissza az ég a kedvelt főpásztor egészségét mielőbb; ezt obajljuk a tudomány, egyház, iskola s hazai közügyek érdekében.

— Hétfőn, e hó 6-án állította fel híveinek és a nőegyletnek kegyelele néhai György Lajos, németül lelkész síremlékét. Az emlékezet e szép ünnepélyén nagy számu összesereglettek érzelmét segédlelkész Pásztor Károly tolmácsolta; közremöködött az ünnepély emelésére a nemzeti dalárda is.

— Sajnáljuk, hogy az utcai kortes verekedések nálunk is megkezdettek; de örvendünk, hogy azokban csak a nép süpredéke vesz részt. A hatóság erélyesen jár el, s bünteti a kihágásokat. Dícsérettel kell megemlíteni, többi közt Pénzes Lajos városi hadnagy éber figyelmét, gyors eljárását.

VEGYES HIREK.

— Tasnádon Farkas Imre, Pogony volt alispán kozt oszlik meg a követválasztók óhajta.

— Kinevezés, Werner Sándort, a magyar kir. udv. kancellária elnöki titkárát, Ő Felsege „magyar királyi herold“-dó méltóztatott kinevezni. A herold a koronázási ünnepélynél szerepel, mely alkalommal közvetlen a király előtt lovagol.

— Erősen hírlik, hogy Ő Felsegeik Pesten tartózkodása alatt a miniszterium egy része, névszerint a kancellár, Eszterházy gróf tárczanélküli miniszter, sőt rövid időre az államminiszter is leköltözik ide.

* A Kétzeri József igazgatása alatti színtársulat f. hó 4-én kezdte meg működését Katona nagyszerű drámájával „BÁNK-BÁN“-nal.

Meglepett, hogy e kis színtársulat oly darabot választott megnyitással is, mely a főváros művészeit is próba köre állítja. Mint előre is remélhető volt, az előadás nem sikerült; — bírálai egyébiránt ily szerepekben nem is lehet, hol a nagy erőmegfeszítés sem igen hozhat érett gyümölcsöket — még csak kezdő színészeknél; annál kevésbé akkor midőn a szerep rosz kezek közt — mint Bánk — lévén, be sem tanultatik. — Nem kíván a szatmári közönség sikeretlen erőmegfeszítést, s pártfogását, — melynek fájdalom! most ugyan kevés jelét adta, de melyet már sokszor tanusított — nem vonandja meg akkor sem, ha nem vállalkoznak e színtársulat tagjai nyaktörő s tehetségüket felülmuló szerepekre. — Jóakarólag figyelmeztetem a színi igazgatóságot, hogy különösen a történeti drámák választásánál óvatosak legyenek, s különösen a szerep kiosztásnál legyenek figyelemmel az illető hajlamára; s oly műveket adjanak elő, hol a jelmezek és díszletek előállítására, — mi főfontosságú különösen drámáknál — lehetséges. — Inkább jó vigjáték mint dráma.

Vasárnap, f. hó 5-én adatott: BAKONY ERDEI VADÁSZOK“ című énekes népszínmű Szigetiről.

Várakozásunknak ez sem felelt meg; mert a legjobb szerep itt is oly kézben volt, ki annak eleget nem tehetett, mivel hangja nem szerelmeshez való, — hang változatai ninesenek, s különben is affectalásai által a legszebb tragicus jeleneteket comicummá változtatta; szóval Ecsey gróf — Lénárd — haldoklásában is nevetésre erőszakolta a közönséget. — Kiemelendő K. Emilia mint Amália és K. Nina mint Ilon, kik igyekeztek — s lehetőleg bele is találtak magukat szerepükbe. — K. Gyula meglehetősen játszik, de kiabál, mi által a hatás elvész. — A színház fájdalom üres volt, — de hiszszük, hogy az igyekezet méltánylásra fogja buzdítani a közönséget.

ÜZLET:

Szatmártt. october 31-n tartott héti-vásári piaci árak: Tiszta buza 4 ft 40 kr— 4 ft 80 kr. Kétszeres 3 ft 60 kr. Rozs 2 ft 80 kr. Árpa 2 ft. Zab 1 ft 10 kr. — 1 ft 20 kr. Tengeri 3 ft 20 kr—3 ft 60 kr. Kása 5 ft 60 kr. Főzelék 7 ft, Krumpli 1 ft 60 kr.

T.-Ujlak, october 30. 1865.

A mai hetivásár piaci árai következők voltak köblönként, u. m. Tiszta buza 4 ft Kétszeres 3 ft 80 kr—4 ft. Gabona 3 ft 20 kr. Árpa 2 ft 20 kr. Zab 1 ft 10 kr. Kása 5 ft 40 kr. Tengeri 3 ft 80 kr—4 ft. Főzelék 3 ft 80 kr—4 ft. Paszuly 8 ft. — Száz fő káposzta 7 ft, — a legszebb 8 ft. Krumpli 2 ft 20 kr.

Szerkesztői üzenet.

Maksai D.-nak. Csaholy. Leveleidet várom; a két jó öreg bátyát emlékeztessz szives ígéretekre. Megköszönöm.

HIRDETÉSEK.

ELADÓ BIRTOK.

Sárköz-Ujlak határán egy — 51 holdnyi szántó és 15 hold kaszállóból álló — tágas birtok, lakóházzal és egyéb épületekkel ellátott belső téres udvartelekkel együtt, szabadkézből eladó.

Közelebbi értesítést ad Szilágyi Zsigmond ügyvéd Szatmáron, nemes-utcai Nuricsán házban. 1—3

1—2

BIRKA VÁSÁRLÁS.

Gróf Károlyi István mező-teremi gazdasága részére 800 darab egynyirettü közönséges birka szándékoltatván vásároltatni, sziveskedjenek az eladók Schweidel Béla gazdatisztal levél útján értekezni.

Mező-Teremen. utolsó posta: Nagy-Károly.

HASZONBÉRI HIRDETÉS.

V.-Naményi Eötvös Tamás esődtömegéhez tartozó v.-naményi, ökörítői, paposi és ilki javak folyó évi november 9-dik napján M.-Szalka m. városában, a vendégfogadó terében s déli 10 órakor kezdődő közárverésen három évre és egyenkint haszonbérbe fognak adatni, melyre a bérleni kívánók azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket idő közben alólrtnál (Homokon), az árverés előtti napon pedig az árverésre kitézött helyen megtekinthetik.

Homok october 15-én 1865.

Berencei Kovács Eduárd.

Eötvös Tamás esődtömegének gondnoka.

2—5

5-5

Egy kevésbé használt s újabb szerkezetű ZONGORA eladó, értekezhetni a felől Szatmártt JESZENSZKY LAJOSnál.

4-1

Árverési hirdetemény.

Miután a Gerzon Ferenc csódtömegéhez tartozó Esztró 55. holdnyi tagos birtok évenként 150 forintot jövedelmező regale joggal együtt két árverésen el nem költ: annak eladására — választmányi határozat folytán — új határidőt f. évi november hó 16-ik napja tűzött ki Esztrón. Az árverési feltételek alantirott tömeg gondnoknál megtekinthetők.

VÁRADY PÁL.

2629/1865

4-1

Felhívás.

A Tamásy Bertalan nevére jegyzett Batiz-vasvári l-6 sz. telekjegyzőkönyvi birtoknak végrehajtás utáni elárverezhetése tekintetéből a bekebelezéssel biztosított hitelezőknek a megyei teleknyvi törvényszék előtt leendő összejövetelére 1865. évi november hó 23-ik napjának d. e. 9 órája levén kitéve: mindazok, kik a lefoglalt javakra tulajdoni igényt tartanak, ezennel felhívtnak, hogy igényüket a fentirt napig e törvényszéknél jelentésk be.

Zombory Zsigmond, teleknyvi kiadó.

521. sz.

HIRDETMÉNY.

A nagybányai kir. ker. bányabírószág által közhírré tételik: hogy a nagybányai határban, a veresviz völgyben létező, a a hosszú-pataki Kalazancz József cég alatt fennálló bánya-társulat által birt bányákban, az id. özvegy Bremer Jánosné, és az ifjabb Bremer János kis-koru gyermekei nevékre irt 72 bánya részvény, az azokon fekvő 144 frt potpénz, és 16 frt 56 krban megállapított eddigi végrehajtási költségek miatt, folyó évi november 16-dik napján d. e. 10 órakor, a bányabírószág szállásán megtartandó nyilvános árverés útján, a bánya törvény értelmében, kész pénz fizetés mellett el fog adatni.

Kelt Nagybányán a kir. ker. bányabírósnak 1865-ik évi oct. hó 9-én tartott tanácsüléséből.

Glanzer Károly, bányabírósnak elnök.

Leitner Károly, jegyző.

2-2

4495/1865

4-5

Árverési hirdetemény.

Szatmármegye teleknyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés Kovács Józsefnő felperes részére, ennek 50 frnyi követelése s a törvényes járulékok erejéig Kerekes József alperes ellen, ennek az Angyalos községi 37-dik sz. tjkönyvben A. I. alatt, saját és neje Tóth Zsuzsanna nevére bejegyzett birtokaira, melyek az 1. és 25. házszámú belső telekből, és a rajta lévő épületekből — továbbá mintegy 85 cat. holdat tevő kül-birtokokból állanak, — s összesen 9082 frta becsültek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865-ik évi december hó 29-dik, és szükség esetén 1866-dik évi január hó 29-dik napjának d. e. 9 órája a megye törvényszék tárgyaló terembe Szatmárra tűzött ki; melyre venni szán-

dékozők oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alólirt törvényszéknél, bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog ütteni.

Szatmármegye teleknyvi törvényszéke 1865. évi october hó 5-dik napján Szatmáron tartott üléséből.

Zombory Zsigmond, teleknyvi kiadó.

862

4-5

Hirdetemény.

Nagy-Károly városában az urbéri s arányosítva tagosító per végrehajtással teljesen befejeztetett.

Szükségessé vált a föld-adó teleknyvet újból elkészíttetni.

Az ahoz értők, és a munkálatot felvállalni ohajtott felhívtnak, hogy írásbeli ajánlatukat az íránt, hogy az új teleknyvet menyíért szándékoznak elkészíteneni, — f. évi november 30-ik napjáig hozzám beadni sziveskedjenek.

A határ kiterjedése 1100 □ ölivel számítva, 21,128 holdat teszen. — Tagos birtokos van 67. Kiknek birtokában van 9114 hold. — A többit a fordulások birják.

Alvállalkozóknak a munkálatot átadni meg nem engedtetik,

N.-Károly october 28. 1865.

Szalay Mihály m. k. polgármester.

3654/1865

4-5

Árverési hirdetemény.

Szatmármegye teleknyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés Sánta Imre felperes részére, ennek 68 forintnyi követelése s a törvényes járulékok erejéig Csáth József s neje Uray Veron alperesek ellen, a Zajta községi 19-ik sz. tjkönyvben A. I. alatt Uray Veron nevére bejegyzett birtokaira, melyek belső telki lakházból, és mintegy 47 cat. hold szántó és kaszálló földekből állanak, s összesen 1867 forint 50 krra becsültek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865. évi november hó 30-dik, és szükség esetén 1865-ik évi december hó 29-ik napjának d. e. 9 órája a törvényszéki tárgyaló terembe Szatmáron tűzött ki; melyre venni szándékozők oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alólirt törvényszéknél bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog ütteni.

Szatmármegye teleknyvi törvényszéke 1865. évi october hó 5-dik napján Szatmáron tartott üléséből.

Zombory Zsigmond, teleknyvi kiadó.

2318/1865

2-5

Árverési hirdetemény.

Szatmármegye teleknyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés Kovács Józsefnő felperes részére, ennek 50 frnyi követelése s a törvényes járulékok erejéig Balog István s neje alperes ellen, ennek a Vitka községi 198. sz. tjkönyvben A. I. 1-12 alatt Balog István nevére bejegyzett birtokaira, melyek mintegy 7 hold 970 □ öl nemesi földekből állanak, s összesen 310 frta becsültek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865. évi november 30-ik, és szükség esetén 1865. évi december hó 30-dik napjának d. e. 9 órája a helyszínére tűzött ki; melyre venni szándékozők oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alólirt törvényszéknél, és a végrehajtással megbízott Gacsályi Lajos szolgabírónál bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a második árverésen azon alul is le fog ütteni.

Szatmármegye teleknyvi törvényszéke 1865. évi october hó 5-dik napján Szatmártt tartott üléséből.

Zombory Zsigmond, teleknyvi kiadó.

297/1865

3-5

Idésvény.

A kölese urbéri rendbeszedési s arányos tagosítási pereknek végrehajtása végett Kölese községében határnapul kitézetik a folyó évi november hó 15-dik napjának d. e. 10 órája s utána következő napok.

Miről Kölese községe volt jobbágsága községi bíró útján — a földesuri köz birtokosok pedig illető példányok kézbesítése mellett azzal értesítetnek, hogy a mennyiben szavatossági s egyéb igények szintén felmerülhetnek, azok is fognak tárgyaltni s elintéztetni, a végrehajtás idejére utalt minden kérdésekkel együtt, — mely határidőre az ismeretlen tartózkodású közbirtokosok hírlap útján úgy idéztetnek meg, hogy a fentebbi határidő előtt mindenki lehető igényét írásba foglalva eljáró alispánhoz nyujtsa be — a meg nem jelenő birtokosok minden joghátrányt magoknak tulajdoníthatván.

Szatmárt october 18-kán 1865.

Sümegehy, másod alispán.

4814/1865

3-5

Árverési hirdetemény.

Szatmármegye teleknyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés Balásházy Károlyné és gyermekei felperesek részére, ezeknek 641 forintnyi és 21¼ krnyi követelése, s a törvényes járulékok erejéig Mándy József és neje alperesek ellen, a Máté-Szalka községi 112. sz. telekjegyzőkönyvben A l és t 1 alatt Mándy József nevére bejegyzett birtokaira, melyek a 125. 126. 127. 128. 274. és 281. házszámok alatti két belső telekből 12836/1600 hold szántóföld és 6 hold kaszállóból állanak, s összesen 4000 frtra becsültek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865. évi november hó 15-dik, és szükség esetén 1865. évi december hó 13 napjának délelőtti 9 órája a helyszínére tűzött ki, melyre venni szándékozők oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alólirt törvényszéknél és a végrehajtással megbízott Gacsályi Lajos szolgabíró urnál bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy ezen felül el nem adathatnék, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog ütteni.

Szatmármegye teleknyvi törvényszéke 1865. évi september hó 21-dik napján Szatmáron tartott üléséből.

Zombory Zsigmond, teleknyvi kiadó.

5027/1865

3-5

Árverési hirdetemény.

Szatmármegye teleknyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, mikép a végrehajtási árverés Budaházy István s társai felperesek részére, ennek 494 frnyi és 90 krnyi követelése, s a törvényes járulékok erejéig Uzonyi László alperes ellen, ennek az O-Pályi községi 36. sz. tjkönyvben A. I. alatt az ő, és neje Balog Juliánna nevére bejegyzett birtokaira, melyek egy két szobát magában foglaló lakházból, s más gazdasági épületekből, — kertből, s mintegy huszonöt holdnyi külső birtokból állanak, s összesen 1571 frt 66 krra becsültek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865-ik évi november hó 17-ik, és szükség esetén 1865. évi dec. hó 17-ik napjának d. e. 9 órája a helyszínére tűzött ki, melyre a venni szándékozők oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alólirt törvényszéknél és a végrehajtással megbízott Gacsályi Lajos szolgabírónál bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog ütteni.

Szatmármegye teleknyvi törvényszéke 1865. évi september hó 21-ik napján Szatmáron tartott üléséből.

Zombory Zsigmond, teleknyvi kiadó.

3088/1865 P.

3-5

Hirdetemény.

Szatmármegye polgári törvényszéke részéről ezennel közhírré tételik, miszerint s.-ujlaki volt lakos néhai Zsitkóvszky Zsigmond hagyatéki vagyona ellen a csőd a nevezett özvegyének bejelentése folytán elrendeltetvén, a hitelezők összejövetelére az 1865. évi december 18. 19. 20-ik napjai tűzettek ki határidőül; ideigl. tömeg gondnokul Bóns György, perügyelőnek pedig Szilágyi Zsigmond ügyvéd nevezetvén ki.

Fölszóllíttatnak tehát mindazok, kik a fentebbi csódtömegből, bármily jogzím-mel valamit követelnek, hogy keresetüket a szükséges okmányokkal felszerelve, a fent kitézett határidőre ezen törvényszéknél annál bizonyosabban adják be, mivel később beadott követeléseiknek többé hely nem fog adatni.

Kelt Szatmármegye törvényszéke 1865. september 16-án tartott üléséből.

Kovács Lajos, tszéki h. elnök.

Viski K. aljegyző.

727/1865. tk.

3-3

Hirdetemény.

Özvegy Sánta Györgyné Abonyi Terézia felperes javára Kis János és neje Váralyai Katalin ellen 1635 frt 73 kr s járuléka erejéig e városi 1787. sz. tjkben Váralyai Katalin Kis Jánosné, mint tulajdonos nevére tkönyvezett birtok részek egészen, ismét 2639. sz. tjkben Váralyai Katalin Kis Jánosné és Váralyai Emília örökösök mint közös tulajdonosok nevére tkönyvezett birtok részekből a Váralyai Katalin Kis Jánosné által fele rész bírói árverésen a helyrajzi számok szerinti egygyes darabokban a netalán függő termésekkel együtt eladatni rendeltetvén első árverési határnapul:

- a) Az 1918. 1943. 1945 és 1936. hr. számú birtokokra nézve f. é. nov. 17-ik napja d. e. órái.
- b) A 2243. sz. a. és a 4801. hr. sz. a. birtok fele része f. é. nov. 17-én d. u. 2 órakor.
- c) A 3517. 3538 és 3593. hr. sz. a. szőlő birtokokra nézve nov. hó 24-ik napja d. e. órái.
- d) A 4980. 5036. hr. sz. a. és az 5163. hr. sz. a. birtok fele része f. é. nov. 18-ik napja d. e. órái.
- e) A 6069. hr. sz. a. és az 5924. hr. sz. a. birtok fele része f. é. november hó 18-ik napja d. u. 2 órái.
- f) A 6343 és 6386. hr. sz. a. birtokok fele része f. é. november hó 20-ka d. e. órái.
- g) A 6768. hr. sz. a. fele része és a 6827. hr. sz. a. f. é. november 20-án d. u. órái.

Második határnapul:

- a) Az 1918. 1943 és 1945 s az 1936. hr. sz. a. birtokokra nézve f. é. december hó 19-ik napja d. e.
- b) A 2243 és a 4801. hr. sz. a. birtok fele része f. é. december hó 19-ik napjának d. u. órái.
- c) A 3517. 3538 és 3593. hr. sz. a. szőlő birtokokra nézve f. é. december hó 29-ik napja d. e. 9 órája.
- d) A 4980. 5036. hr. sz. a. és az 5163. hr. sz. a. birtok fele része f. é. december hó 21 napja d. e. 9 óra.
- e) A 6069 és az 5924-b. hr. sz. a. birtok fele része f. é. december hó 21. napjának d. u. órái.
- i) A 6343. s a 6386. hr. sz. a. fele rész f. é. december hó 22-ik napja d. u. órái.
- g) A 6768. hr. sz. a. fele része és a 6827. hr. sz. a. birtok f. é. december hó 22-ik napja d. u. órái.

Mindenkor a helyszínére, oly kijelentéssel, hogy az árverelő birtokok az első határnapon becsáron felül, másodikon pedig becsáron alól is el fognak adatni; kitézetnek.

Az árverési feltételek a Szatmár városi teleknyvi irodában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Szatmár város törvényszéke mint teleknyvi hatóságnak 1865. év sept. 23-án tartott üléséből.